

Magyar királyi horvát-szlavon csendőrparancsnokság.

Törzs : Zágrábban.

Parancsnok : *Halla Nándor* ezredes.

Par. hely. : *Tomerlin Márton* alezredes.

Másod törzstiszt : *Bedeković Károly* őrnagy.

Segédtiszt : *Quinz Károly* főhadnagy.

Számvivő : *Maikić Mihály* hadnagy-számvivő.

Hadbíró : *Hreljanović Guido* honvédszázados-hadbíró, a m. k.

VII. honvéd kerületi parancsnokság törzsétől beosztva.

Próbaszolgálaton : *Kokanović Bertalan* és *Misler Emil* a 28. honv. gyal. ezr. hadnagyok.

1. szárny : Zágrábban.

Állománya : 4 tiszt, 5 őrmester, 52 őrsvezető, 182 csendőr.

Parancsnok : *Golubović Károly* százados.

1. szakasz : Zágrábban.

Parancsnok : *Kunst Ferencz* főhadnagy.

Őrsök : Zágráb (10), Sesvete (4), Brdovec (4), Samobor (4), Brezovica (4), Sv. Ivan Zelina (5), Drugoselo (4), Podused (4), Sisak (5), Vel. Gorica (5), Gušće (4), Jaska (4), Pisarovina (5), Krašić (4), Pokupsko (5), Kostanjevac (4), Lasinja (5), Bistra Dol. (4).

2. szakasz : Belovárt.

Parancsnok :

Őrsök : Belovár (6), Rača (5), Garešnica (5), Grubišnopolje (5), Pitomaca (5), Gjurjevac (5), Gor. Kovačica (4), Ivanjska (4), Križevac (5), Sv. Ivan Zabno (4), Vrbovec (4), Križ (4), Popovača (5), Kutinja (5), Casma (4), Kloštar Ivanić (4), Góla (5), Kapronca (5), Dol. Mosti (4).

3. szakasz : Varasdon.

Parancsnok : *Madjerić Antal* főhadnagy.

Őrsök : Varasd (6), Vinica (5), Ivanec (4), Novimarov (4), Bednja (4), Stubica (4), Zlatac (4), Marija Bistrica (4), Zabok (4), Krapina (4), Pregrada (4), Klaujec (4), Desinic (4), Ludbreg (4), Rieka gor. (4), Mihovljani (4).

2. szárny : Eszéken.

Állománya : 4 tiszt, 5 őrmester, 54 őrsvezető, 186 csendőr.

Parancsnok : *Blašković Márk* százados.

1. szakasz : *Eszéken.*

Parancsnok :

Örsök : Eszék (11), Valpovo (4), Dolj. Miholjac (4), Moslavina (5), Koška (4), Čepin (4), Tenje (4), Dálja (4), Sljivoševci (4), Bizovac (4), Našice (4), Orahovica (5), Podgorač (4), Slatina (5), Sopje (4), Gradina (4), Virovitica (5), Vucin (4).

2. szakasz : *Vukovárt.*Parancsnok : *Car Istrán* hadnagy.

Örsök : Vukovár (5), St. Mikanovci (4), Otok (4), Nemci (4), Županja (4), Babinagreda (4), Drenovci (4), Vrpolje (4), Lev. Varoš (5), Djakovo (5), Vuka (4), Vinkovce (4), Markušiča (4), Ilok (4), Cerević (4), Erdevik (4), Sid (5), Opatovac (4), Bobota (4), Moravić (4).

3. szakasz : *Mitroviczán.*Parancsnok : *Schwartz János* főhadnagy.

Örsök : Mitrovic (5), Martinci (4), Klenak (4), Hrtkovci (4), Kupinovo (4), Boljevci (4), Zimony (5), Simanovci (4), Stara Pazua (4), Stari Banovci (4), St. Slankamen (4), Karlócza (4), Calma (4), Ruma (4), Dobrinci (4), Irig (4), Kamenica (4), Indjija (4), Gregurevci (4).

3. szárny : *Petrinján.*

Állománya : 4 tisztt, 55 örmester, 5 örsvezető, 200 csendőr.
Parancsnok : *Duduković Tódor* százados.

1. szakasz : *Petrinján.*Parancsnok : *Michl Pál* főhadnagy.

Örsök : Petrinja (9), Bednik (4), Sunja (4), Mećenčani (4), Crkvenibok (4), Dubica (4), Kostajnica (4), Jasenovac (4), Zrinj (4), Dvor (5), Rujevac (5), Zirovac (5), Klašnić (5), Maligradac (4), Kraljevčani (4), Glina (5), Oblaj (5), Novska (4), Lipovljáni (4), Divuša (5).

2. szakasz : *Pozsegán.*Parancsnok : *Petrás Balázs* főhadnagy.

Örsök : Pozsega (6), Begtez (6), Kamensko (6), Ruševo (4), Pleternica (4), Lučinci (5), Daruvár (5), Blagorodovac (4), Pakrac (5), Čaglić (4), Kukunjevac (4), Okučani (4), Ó-Gradiska (4), Uj-Gradiska (5), Oriovac (4), Sibinj (4), Gjulovac (5), Petrovoselo (4), Brod (4), Garčin (4).

3. szakasz: *Károlyvárosban.*

Parancsnok: *Lavrnja János* főhadnagy.

Örsök: Károlyváros (5), Topusko (4), Paunovac (5), Vrginmost (4), Bović (4), Vukmanić (4), Vojnić (4), Perjasica (4), Barilovic (4), Sluin (5), Vališselo (5), Krstinja (5), Veljun (4), Primišlje (4), Modrušpotok (4). Močilal (4), Koikovica (5), N.-Kroljé (4).

4. szárny: *Ogulinban.*

Állománya: 4 tiszt, 5 őrmester, 43 örsvezető, 153 csendőr.

Parancsnok: *Bach Alajos* százados.

1. szakasz: *Ogulinban.*

Parancsnok: *Lovinčić Sándor* főhadnagy.

Örsök: Ogulin (9), Generalskistol (4), Jasenak (4), Modruš (4), Josipdol (4), Plaški (5), Delince (4), Čabar (4), Fužine (4), Novi (4), Kraljevica (4), Sušak (4), Severin (4), Vrbovsko (4).

2. szakasz: *Otocsáczon.*

Parancsnok: *Ilakovac Lukács* hadnagy.

Örsök: Otocsácz (5), Dabar (4), Vrhovine (4), Vratnik (4), Senj (4), Jezerane (4), Brinj (4), Vaganac (4), Zavalje (5), Priboj (4), Korenica (4), Bunić (4), Perusić (5). G. Kosinj (4) Janjé (4).

3. szakasz: *Gospicson.*

Parancsnok: *Sertić György* főhadnagy.

Örsök: Gospics (5), Medak (5), Brušani (4), Kula (4), Karlopago (4), Podlapac (4), Udbina (5), Doln. Lapac (4), Doljani (4), Srb (5), Vrelo (4), Gračac (6), Bruvno (5), Lovinac (4), Siljci (4), Neblue (2), Ploča (4).

A magyar királyi horvát-szlavon csendőrség állománya: 3 törzs-, 18 főtiszt, 24 őrmester, 206 örsvezető, 721 csendőr; 4 szárny, 12 szakasz, 214 örs.

A parancsnokság területe: 42516·015 □ km.; a lakosok száma: 2.184,414.

Egy csendőrre átlag 44·706 □ km. és 2296 lakos esik.

Császári királyi csendőrség.

Főfelügyelő:

Gieslingeni Giesl Henrik báró, táborszernagy.
Szolgálatátételre beosztva Appel Sándor lov., ny. ezr.

Parancsörtiszt:

Felsenberg Edgár, százados.

1. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Bécs.

Parancsnok: neustammi *Deitenhofen Adolf*, ezredes.

Osztágpáncsnokságok: 1. Bécs, 2. Bécs, 3. Krems,
4. St.-Pölten, 5. Bécs-Ujhely.

2. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Prága.

Par.: *Dürr Frigyes*, ezredes; helyettese: *Julienheimi Schrötter Antal*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Prága, 2. Leitmeritz, 3. Budweis,
4. Jičín, 5. Pilsen, 6. Csaszlau, 7. Eger, 8. Reichenberg,
9. Königgrätz, 10. Chrudim, 11. Tábor,
12. Pisek, 13. Komotau, 14. Smichow, 15. Cseh-Leipa, 16. Klattau.

3. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Innsbruck.

Par.: *Friedlsbergi Kraus Antal*, ezredes.

Oszt.-par.: 1. Innsbruck, 2. Trient, 3. Roveredo,
4. Bozen, 5. Bregenz, 6. Bruneck.

4. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Brünn.

Par.: *Grössl Engelbert* alezredes.

Oszt.-par.: 1. Brünn, 2. Olmütz, 3. Znaim, 4. Magyar-Hradisch,
5. Iglau, 6. Morva-Fehértemplom.

5. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Lemberg.

Par.: *Otthauseni Uhle Eduard*, ezredes; helyettese:
Rdúch Ferencz, alezredes; másod-törzstisztek:
Schuschnig Alajos (Krakkó) és *Indra Ferencz*
(Przemysl) őrnagyok.

Oszt.-par.: 1. Lemberg, 2. Krakkó, 3. Rzeszów,
4. Przemysl, 5. Tarnopol, 6. Stanislaw, 7. Sanok,
8. Tarnow, 9. Tarnobrzeg, 10. Kolbuszowa, 11. Rava-

ruska, 12. Bródy, 13. Brzeżan, 14. Zaleszczyki
15. Kolomea, 16. Stryj, 17. Uj-Sandec, 18. Wadowice
19. Jaroslau.

6. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Grác.

Par.: *Gallina Antal* ezredes.

Oszt.-par.: 1. Grác, 2. Grác, 3. Leoben, 4. Marburg
5. Cilli.

7. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Triest.

Par.: *Marchetti Antal*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Triest, 2. Görz, 3. Pola.

Különítmény a tengerészeti szertárnál Polában: par.
Waibl Ferencz, százados.

8. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Linz.

Par.: *Neuerer Gottfried*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Linz, 2. Linz, 3. Ried.

9. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Zara.

Par.: *Hribovšek József* őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Zara, 2. Spalato, 3. Cattaro, 4. Sebe-
nico, 5. Ragusa, 6. Castelnuovo.

10. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Troppau.

Par.: *Hermann Simon*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Troppau, 2. Troppau.

11. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Salzburg.

Par.: *Kisslinger Albin*, őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Salzburg.

12. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Laibach.

Par.: *Rummer Károly*, őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Laibach, 2. Laibach, 3. Rudolfswerth.

13. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Czernovitz.

Par.: *Eschheimi Reinelt Vilmos*, őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Czernovitz, 2. Suczawa, 3. Radautz.

14. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Klagenfurt.

Par.: *Oppitz Adolf*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Klagenfurt, 2 Villach.

Csendőrség Bosznia és Hercegovinában.

Törzs: Sarajevo.

Parancsnok: *Cvetičanin Manó*, alezredes. — Szemléstörzstiszt: *Davidović Sándor* és *Ecker József* őrnagyok.

Szárnyparancsnokságok: Sarajevo, Travnik, Banjaluka, Bihač, D.-Tuzla, Mostar, Bilek és Gorazda.

Szakaszparancsnokságok: Sarajevo, Visoko, Rogatica; Travnik, Bugojno, Livno; — Banjaluka, Dervent, Bosn.-Kostajnica; — Bihač, Petrovac, Krupa; — D.-Tuzla, Brčka, Bjelina, Szebrenica; — Mostar, Konjica, Nevesinje, Ljubuski; — Bilek, Stolac, Gačko, Trebinje; — Gorazda, Foča, Visegrád.

Rendszeresített állomány: 3 törzstiszt, 8 I. és 6 II. oszt. százados, 20 főhadnagy, 3 hadnagy, 9 kezelőtiszt, 64 őrmester, 199 örsvezető, 1837 csendőr, összesen 48 tiszt, 2100 főnyi legénység, 8 szárny, 27 szakasz és 248 örs. Állandó segédlet 200 fő.

A felügyeleti körlet területe 51100·06 □ km. a lakosság száma 1,336491. — Egy csendőrre átlag 20.478 □ km. és 580 lakós esik.

A cs. kir. csendőrség állomány-átnézete.

Országos csendőr- parancs- nokság	Osztag	Járás	Őrsök	Törzstisztek			Főtisztek				Számvivők	Legénység			
	parancsnok- ságok			Ezredes	Alezredes	Őrnagy	I. o.	II. o.	Főhadnagy	Hadnagy		Őrmester	Őrsvezető	Csendőr	Összesen
							századosok								
1	6	17	180		1			7		1	22	129	454	605	
2	17	89	603		2			18		1	102	332	1302	1736	
3	7	24	134		1			9		1	28	104	442	574	
4	7	31	220		1			8		1	36	129	501	666	
5	20	74	354		4			30		2	86	322	1636	2044	
6	6	19	133		1			7		1	23	115	401	539	
7	4	11	56		1			6		1	13	55	218	286	
8	3	12	80		1			4		1	14	60	197	271	
9	7	13	104		1			8		1	18	107	505	630	
10	2	7	51		1			2		1	9	33	153	195	
11	1	4	41		1			1		1	6	27	98	131	
12	3	11	71		1			3		1	15	60	203	278	
13	3	8	60		1			3		1	11	61	200	272	
14	2	7	51		1			2		1	10	44	155	209	
Összesen	88	327	2138	5	7	6	27	13	34	34	15	393	1578	6465	8436
Különítmény Pólában	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	5	66	73

Történeti és statisztikai adatok az 1891-ik évről.

Ismét egy mozgalmas év az, a melyről beszámolhatunk; gazdag eseményekben s nem szükölködő a testület és intézmény fejlődését mutató mozzanatokban sem.

A mezei munkásoknak a nagy magyar Alföldön a mult 1891. év nyárelőjén lezajlott mozgalmi a testület működését egy eddig még ki nem próbált új irányban vették igénybe s hogy az ezen irányban teljesített szolgálatunk is mennyire érte el a megérdemelt sikert, azt fényesen igazolja azon tény, miszerint a helyesen kezelt megelőző szolgálat, éber felügyelet s határozott de mindamellet humanus befolyás következtében a mozgalom országos jellegűvé nem fajult s így közveszélylyé sem vált. S ha néhány helyen a kárhozatos bujtogatás e félrevezetett néposztályt nyílt zendülésbe sodorta is s e helyeken a törvény és társadalmi rend felforgatásának veszélye kísértett is: a legvégső eszköz gyanánt testületünknek ily válságos pontokra állított tagjai a fegyverrel fojtották el és torolták meg ez áldatlan törvénysértést s mint mindig, úgy ezen alkalmaknál is tündöklő példáját szolgáltatták annak, miképen kell a fegyverbecsületet megóvni s vitéz, céltudatosan erélyes, de mellette azért higgadt fellépéssel a küzdelemben érvényt szerezni a megtámadott törvényes rendnek, de betartani azért a kellő határt az elkerülhetlen s a fegyverbecsület által követelt fegyverhasználat szülte vérontásnál is. S nem tehetjük, hogy e helyen is ki ne emeljük különösen a battonyai lázadás leverését, a melynél bajtársainknak működése a jövőre nézve mintája maradhat annak, hogy hogyan vivható ki maroknyi erővel is a legteljesebb siker és legbokrosabb érdemek.

Hüen az előző évek által csak erősbülő hagyományhoz, ez évben is akadtak bajtársak, kik alkalom adtán kimagasló tanujelét adták azon önfeláldozó és ügybuzgó, erélyes és rettenthetlen magatartásnak, a mely életveszélyben forgó embertársainknak egyetlen reményhorgonya s a melynek köszönhetik sokan halálos veszedelmekből való megmentésöket.

Ugy a hivatásos közbiztonsági szolgálat, valamint az életmentés terén tanusított különösen derék és eredményes működésért Ő csász. és apost. kir. Felsége tehát ez évben is legmagasabb kitüntetésekkel jutalmazta ezen érdemteljes bajtársakat, — s midőn ez nekik jutalmul szolgált, nekünk legyen az serkentés arra, hogy hasonló jeles ténykedések által a legfelsőbb Hadur elismerésére való érdemességet kiküzdeni iparkodjunk s a multba visszatekintve s látva a jelent, bátran kifejezhetjük azon reményünket, hogy ily jeles előzmények után csak hasonló jeles jövőre nyílik örvendetes kilátás.

A cs. és kir. 5. és 12. hadtestek területén megtartott őszi hadgyakorlatokon immár másodízben nyílt alkalom tábori csendőreinknek működni s a legteljesebb megelégedés a melyet mindenütt arattak kifogástalan és öntudatos, használható s feltétlenül megbízható magatartásukkal, csak igazolják azon reményeket, a melyek ezen új intézkedés által testületünk irányában tápláltatott. S legyen e téren is a jövő hasonló és érdemes a multhoz.

Az örshálózat ez évben is a lehetőség határai között szerény mérvben lett szaporítva s így állományunk gyarapodása is csak lassu lépésekben történhetik. De egy fontosabb felállítás is történt ez évben s a testület egészséges fejlődésének jele azon új intézkedés, a melynek a budapesti *m. kir. csendőrségi pótlókeret* és *pótlovazó bizottság* létesítését köszönheti. Ezen önálló pótlókeret lesz hivatva a jövőben a lovasított csendőrségnél a felette terhes szolgálat következtében rohamosan elhasznált lóanyagot a saját maga által vásárolt és idomított lovakkal pótolni.

S reméljük azt, hogy mint minden testületi alkotás, úgy ez is eredményeiben fogja igazolni létjogosultságát s az ezen új felállítást létesített tényezőknek gondos előrelátását.

A csendőrség különböző alapjai a múlt évben közölt vagyoni mérleggel szemben, az alapítvány-szerű kiadások eszközlése mellett, a következő gyarapodásokat mutatják:

	1889	1890	Többslet
	év végén		
	frt	frt	frt
1. Csendőrségi jelvény-pótdij-alap	40895·38	40997·76	102·38
2. Csendőrségi jutalmazási (közös) alap	13789·41	13790·57	1·16
3. Csendőrségi jutalmazási külön (e zsebkönyvünk jóvedelméből teremtett) alap 1890-ben 4950·49 frt, 1891-ben 6368·05 frt, tehát gyarapodás 1417·56 frt.			

Ez utóbbi alapra rámutatva, büszkén hivatkozhatunk arra, hogy mire képes a testületi célok iránt egészséges fogékonysággal bíró testületi szellem. S kedves azon gondolat, hogy még csak 1—2 év folyjon le és a saját magunk filléreiből összegyűjtött alap tulszárnyalja közös alapunkat is, sőt a jövőbe tekintve, e szellemnek ébrentartása s megmaradása mellett, még más jótékony testületi céloknak létesítése és fentartása is a valószínűség szerint megteremthető lehet, — kiérdemelt öröme az érdemeknek s a testületnek díszére és előnyére.

Most pedig a következőkben adjuk a részletes adatokat:

Az 1890/1. év folyamán a m. kir. csendőrségnél a következő *újabb alosztályok* állítottak fel:

Tiszti alosztályok:

a III. számú csendőrkerületnél:

Csendőrségi pótlókeret, Budapest 1881. évi aug. hó 1-vel. Állománya: 1 I. oszt. százados mint parancsnok; 2 őrmester és 3 őrsvezető mint idomitók; azután 4 polgári lóápoló és 12—15 pótló.

Csendőrségi pótlóvázó bizottság Budapest 1891. évi augusztus hó 1-vel. Bizottsági tagok: 1 csendőr

törzstiszt, mint elnök; a pótlókeret parancsnoka és 1 állatorvos.

a VI. számú csendőrkerületnél:

Mohácson szakasz parancsnokság, 1891. évi január hó 1-vel.

Örsparancsnokságok:

az I. számú csendőrkerületnél:

Csicsó-Györgyfalván 5 fővel, 1890. évi nov. hó 1-vel,
Felső-Szöcsön 5 " 1891. " okt. hó 1-vel,

a III. számú csendőrkerületnél:

Kis-Pesten 5 fővel, 1890. évi november hó 1-vel,
Dunakeszen 5 " 1891. " július " 1-vel,
Laczházán 5 " 1891. " augusztus " 1-vel,

a IV. számú csendőrkerületnél:

Priszlopon 5 fővel, 1891. évi május hó 1-vel,
Hejczén 5 " 1891. " október " 1-vel,
Tályán 5 " 1891. " " " 15-vel,

a VI. számú csendőrkerületnél:

Felső-Szegesden 5 fővel, 1890. évi november hó 1-vel,

A következő örsök létszáma felemeltetett:

az I. számú csendőrkerület:

a topánfalvi örs	1 fővel,
az alsó-járai " "	1 "
az offenbányai " "	1 "

a IV. számú csendőrkerületnél:

a hatvani örs	1 fővel,
---------------	----------

az V. számú csendőrkerületnél:

a tatai örs	2 fővel,
-------------	----------

ellenben leszállított:

az I. számú csendőrkerületnél:

a gyulafehérvári örs	1 fővel,
a felvinczi " "	1 "
a vingárdi " "	1 "

a IV. számú csendőrkerületnél:

a sátoralja-újhelyi örs	1 fővel,
a beregszászi " "	1 "

Áthelyeztetek a következő örsök:

az I. számú csendőrkerületnél:

a jószászhelyi örs *Guráhonczra* 1891. évi jan. hó 1-vel,

a IV. számú csendőrkerületnél:

a nagy-czigándi örs *Kis-Czigándra* 1891. évi feb. 1 vel.
Továbbá *csendőrkülönítmények* működtek:

az I. számú csendőrkerületnél:

Bárczabánya-telepen	4	fővel,	állandó különítmény
Maros-Újvárt	3	“	“
a tusnadi fürdőben	2	“	} a fürdő évad alatt
a zajzoni “	3	“	
az előpataki “	2	“	

a II. számú csendőrkerületnél:

Mezőhegyesen	8	fővel,	1891. évi julius hó 1 óta.
Magyar-Ittebén	5	“	1891. “ “ “ 10 “
Rumunesten	4	“	1891. “ feb. “ 1 “

a marilla-völgyi fürdőben 4 fővel, a fürdő évad alatt.

a III. számú csendőrkerületnél:

Laczházán	5	fővel	1890. nov. 27—1891. julius 31-ig,
Bokszegen	9	“	1891. márczius hó óta,
Bánfalván	5	“	1891. május hó 21 óta,
Szenáson	5	“	1891. “ “ 21 “

Bihar-Füreden 4 fővel }
Szent-László fürdőben 4 “ } a fürdő évad alatt.

a IV. számú csendőrkerületnél:

a ránc-herlányi fürdőben.	} 2—2 fővel a fürdőévad
a szobránczi “	

a hatvani vasuti állomáson 3 fővel, állandó különítmény.

A Szepesmegyei javorinai uradalom területén az úgynevezett *«halastó»* tengerszem mellett 1891. évi junius hó 1.—1891. évi szeptember hó 30-ig: 1891. évi október hó 1-től a téli idény alatt *Javorina* községben.

az V. számú csendőrkerületnél:

a koritnyiczai fürdőben	3	fő,	1889. jul. 1—aug. 20,
a trencsén-tepliczi “	2	“	“ máj. 10—szept. 20,
a szliácsi “	2	“	“ jun. 1—szept. 20,

<i>Nagy-Kéren</i> --- ---	4 fővel, az egész éven át
<i>Jabloniczon</i> --- ---	4 " " " " "
<i>Broczkón</i> --- ---	3 " " " " "

a VI. számú csendőrkerületnél:

a <i>harkányi</i> fürdőben	} 2—2 fő a fürdőévad tar- tama alatt,
a <i>tarcsai</i> " " "	
a <i>hévízi</i> " " "	
a <i>balatonfüredi</i> " " "	
a <i>brennbergi</i> kőszénbányában	3 fő, az egész éven át.

*

Tisztikar.

A testület kebelében ez év folyamán előfordult egyéb változások röviden a következők:

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1891. évi február hó 6-án Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával: murai és köröstarcsai **Török Ferencz**, a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének teendőivel megbízott vezérőrnagynak, a m. kir. honvédelmi ministerium XVI. ügyosztálya vezetőjének hosszú, eredménydús és kitünő szolgálatai elismeréseül a *Lipót rend-lovagkeresztjét* díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1891. évi márczius hó 10-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával **Klemm Jusztin** II. sz. csendőrkerületbeli főhadnagynak, a közbiztonsági szolgálat terén tanusított kiváló buzgalma és sikerdús működése elismeréseül a *katonai érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott. (Lásd az 1891. évi csendőrségi zsebkönyvet 134. l.)

Előléptetések: murai és köröstarcsai **Török Ferencz** a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének teendőivel megbízott vezérőrnagy, a honvédelmi ministerium XVI. ügyosztályának vezetője, 1891. évi május 1-ei ranggal *altábornagygyá* neveztetett ki;

továbbá a m. kir. csendőrségnél:

1891. évi május hó 1vel,

alezredessé kinevezetett: hilibi **Haller Béla** őrnagy, a IV. sz. csendőrkerület parancsnoka;

az *alezredesi* illetékekben részesítettett: **Reinle Gábor** a III. sz. csendőrkerületnél létszám fölött vezetett őrnagy, a honvédelmi ministerium XVI. ügyosztályának helyettes vezetője;

továbbá kinevezettek:

főhadnagyokká: **Rákosi Ferencz** II. sz. és **Oláh Ödön** IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagyok;

hadnagyokká: **Pfeiffer Károly** és **Reschner György** II. sz., **Nigriny Gyula** IV. sz. és **Schachovszky Gusztáv** V. sz. csendőrkerületbeli hadapródok.

1891. évi november hó 1-ével,

ezredessé kineveztetett: rajnai és körösladányi **Stesser György** alezredes, a III. sz. csendőrkerület parancsnoka;

alezredesekké: **Lukács Mózes** őrnagy az V. sz. és földvári báró **Földvály Lajos** őrnagy a II. sz. csendőrkerület parancsnokai, valamint **Reinle Gábor** a III. sz. csendőrkerületnél létszám fölött vezetett őrnagy, a honvédelmi ministerium XVI. ügyosztályának helyettes vezetője;

őrnagygyá: **Panajott Sándor** I. oszt. százados, a IV. sz. csendőrkerület parancsnok-helyettese;

az őrnagyi illetékekben részesítettettek: **Rusz Illés** és **Éderer Nándor** I. oszt. századosok, a II. sz., illetve az I. sz. csendőrkerület parancsnok-helyettesei;

továbbá kinevezettek:

I. oszt. századosá: **Grozé Győző** IV. sz. csendőrkerületbeli II. oszt. százados;

II. oszt. századosá: **Kováts Ferencz**, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy;

főhadnagyokká: **Stingly Zsigmond** IV. sz., **Omeisz Gábor** és **Várady Ede** III. sz., valamint **Czakó-Diósgyörgy Barnabás** IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagyok;

hadnagyokká: **Pauer Béla** III. sz., **Neumayer Szilárd** és **Buday Gyula** VI., továbbá körösszeghi

és adorjáni gróf *Csáky Zsigmond* I. sz. és *Nemethy Ferencz* II. sz. csendőrkerületbeli hadapród-tiszt-helyettesek.

végül: a magy. kir. horvát-szlavon csendőrségnél:

1891. évi május hó 1-vel,

főhadnagygyá: *Lavrnja János* hadnagy;

1891. évi november hó 1-vel,

főhadnagygyá: *Schwarcz János* hadnagy.

Nyugdíjaztatott: nádasdi *Sárközy Kázmér* VI. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, szegzárdi-, *Soltész Izi-dor* V. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, trencsényi-, *Muskó Pál* II. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, lugosi- és *Kisfaludy József* IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, ungvári szakaszparancsnokok.

Meghaltak: a) a tetteges állományban: westerstetteni gróf **Beckers Alfonz** ezredes, az V. sz. csendőrkerület parancsnoka; **Bágya Ferencz**, I. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagy-szebeni szakaszparancsnok; b) a nyugállományban **Schatz Lajos** nyug. csendőrezredes, címzetes vezérőrnagy.

Legénység.

A csendőrlegénység-állomány kiegészítési viszonyai az 1890/91. évben is rendesek voltak, a fogyatéknagyobb mérveket nem öltött.

A fogyatékn volt:

Csendőr- kerületnél és pedig	1890. évi			1891. évi								
	Október	Novemb.	Decz.	Január	Február	Márcz.	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szept.
I. sz.	2	9	4	17	19	27	31	32	30	21	22	0
II. "	0	3	+6	+6	+4	+9	+4	+4	+18	+3	6	2
III. "	0	7	+8	+6	+4	5	11	19	7	8	28	26
IV. "	36	15	16	36	36	32	39	47	51	53	57	42
V. "	9	18	12	16	15	10	16	19	29	30	26	13
VI. "	19	8	10	9	14	25	31	37	38	46	47	45
Összesen	66	60	28	66	76	90	124	150	155	155	186	128

Szolgálati kötelezettségének betöltése után kilépett:

Csendőr- kerületnél	1890. évi			1891. évi									Összesen
	Október	Novemb.	Decz.	Január	Február	Márcz.	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szept.	
I. sz.	3	3	12	10	7	10	1	4	1	3	4	5	63
II. "	10	4	10	8	9	2	1	0	0	1	2	2	49
III. "	11	13	10	6	7	10	11	5	3	5	7	3	91
IV. "	21	9	9	18	14	12	10	8	9	10	15	12	147
V. "	8	20	15	10	3	4	8	3	12	5	6	3	97
VI. "	9	17	21	7	10	7	7	4	16	3	6	6	113
Összesen	62	66	77	59	50	45	38	24	41	27	40	31	560

A magyar királyi csendőrség legénységi egyéneinél:
1891. évi szeptember hó 30-án volt:

Csendőr- kerület száma	Igazolványos	Koronás ezüst éremkereszt	Ezüst érdem- kereszt	I. oszt. ezüst vitézségi érem	II. oszt. ezüst vitézségi érem	Hadi érem	I. oszt. legénységi szolgálati jelvény	II. oszt. legénységi szolgálati jelvény	Szolgálati pót- díjjal bíró csendőr	Szolgálati pót- díjjal bíró altiszt	Nős
I.	35	6	1	.	1	19	7	92	213	289	88
II.	14	1	2	.	.	22	19	41	153	227	66
III.	49	1	1	1	1	35	.	85	160	210	63
IV.	27	1	7	.	1	30	1	80	223	244	91
V.	19	3	2	.	.	32	2	72	186	153	56
VI.	31	2	4	.	2	37	2	57	221	174	85
Összesen	175	14	17	1	5	175	31	427	1156	1297	449

Azon fogyaték, mely a legénységi állományban 1890. okt. 1-től 1891. szept. 30-ig előfordult, számszerint a következő:

Csendőr- kerület száma	Meghalt	Szökevény	Nyugdíjazva lett	Végkielégítéssel elbocsátva	Családi tekinté- tekből elbocsátva	Fegyelmi uton eltávolított	Hadtörvénytől leg elbocsátott	Polgári állam- szolgálatba lépett	Szolgálatban megsebesült	Sebesülés folytán meghalt	Fegyverhaszn. esetek száma
I.	1	.	23	27	.	4	7	5	.	.	6
II.	6	.	12	56	1	7	18	.	.	.	8
III.	5	1	10	36	4	9	17	1	1	.	5
IV.	15	1	28	13	.	6	14	5	.	.	6
V.	2	1	17	15	.	7	14	5	1	.	4
VI.	14	.	15	15	2	11	29	11	2	.	8
Összesen	43	3	105	162	7	44	99	27	4	.	37